

شیوه نامه شورای راهبری سلامت، ایمنی و محیط زیست؛ دبیرخانه و کمیته های مربوطه

در دانشگاه تهران

مقدمه:

این شیوه نامه ذیل آیین نامه نظام جامع سلامت، ایمنی و محیط زیست مصوب ۱۳۹۷/۰۸/۱۴ هیات رئیسه و به منظور ساماندهی و یکپارچه سازی برنامه های تامین سلامت و ایمنی دانشگاه و دانشگاهیان و برنامه ریزی جهت سالم سازی و بهبود شرایط محیط کار، تحصیل و محیط زیست در دانشگاه تهران تدوین گردیده است.

بند الف) : تعاریف:

- دانشگاهیان شامل: دانشجویان - اعضای هیات علمی - کارکنان - پیمانکاران - بازدیدکنندگان - مراجعین
- دانشگاه شامل کلیه فضاهای روباز و سرپشته و محیط های آموزشی، پژوهشی، رفاهی، ورزشی، خوابگاهی و مشتمل بر کلیه ابنیه و ساختمان ها، تجهیزات و تاسیسات و متعلقات مربوطه می باشد.
- رویکردهای سلامت و ایمنی به دو گونه پیشگیرانه و کنترلی خواهد بود.
- نوع مداخلات سلامتی و ایمنی شامل مداخلات فردی، مدیریتی، مهندسی می باشد.
- ابعاد سلامت مشتمل است بر: جسمی - روانی - اجتماعی
- زمینه های مرتبط با سلامت: فردی (خودمراقبتی، پایش سلامت عمومی، بهداشت فردی، تشخیص و درمان در ابعاد جسمی و روان و ...)، شغلی (طب کار و عوامل زیان آور محیط کار)، محیط (مسکن، خاک، آب، غذا، پرتوها، ناقلین بیماریزا و...)
- زمینه های مرتبط با ایمنی در دو حیطه مفروض می باشد:
- ایمنی عمومی (ساخت و سازها، ساختمان و ابنیه، فضاها، تاسیسات و تجهیزات، سیستم های تامین و توزیع آب، برق، گاز، اینترنت، مخابرات، ایمنی حریق و...)
- ایمنی فرایندی رفتاری (عمدتا ایمنی کار و تحصیل در محیط هایی که فعالیت در این محیط ها مستلزم تماس با عوامل زیان آور محیط کار می باشد و یا محیط هایی که دارای خطرات و پتانسیل پیدایش حوادث ناشی از فقدان ایمنی کافی هستند)

- مداخلات زیست محیطی مشمل بر اعمال رویه ها و راهکارهای مدیریتی و مهندسی در دو حیطه مدیریت پساب و پسماند خصوصا پساب ها و پسماندهای خطرناک (سمی، خورنده، سرطانزا، انفجارپذیر، اشتعال پذیر، رادیواکتیو، جهش زا، تراژونیک و ...)

بند ب): شورای راهبری سلامت، ایمنی و محیط زیست

ماده (۱) - ماموریت شورا:

حفظ و ارتقاء سلامت دانشگاهیان و بهبود شاخص های ایمنی و سلامت محیط زیست در دانشگاه تهران

ماده (۲) - اهداف:

- تحقق اصل پنجاهم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و قوانین مصوب مجلس شورای اسلامی مشتمل بر قانون مدیریت پسماند، قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست، ماده ۱۳ مرتبط با مواد خوردنی، آشامیدنی و بندهای مرتبط با بهداشت حرفه ای مندرج در قانون کار
- تحقق اهداف سومین برنامه راهبردی دانشگاه تهران
- استقرار نظام جامع مدیریت سلامت، ایمنی و محیط زیست در دانشگاه (HSE-MS)
- کاهش میزان آلودگی های محیط زیستی ناشی از فعالیت های آموزشی و پژوهشی در دانشگاه
- تامین و ارتقای سلامت دانشگاهیان
- بهبود شاخصه های مرتبط با ایمنی در دانشگاه
- کاهش میزان حوادث و بیماری ها
- کاهش هزینه های مرتبط با پیامدهای احتمالی ناشی از حوادث و بیماری برای نیروی انسانی، ساختمان ها، تجهیزات، محیط زیست
- ارتقای رتبه دانشگاه در رتبه بندی های بین المللی

ماده (۳) - شرح وظایف شورا:

- تعیین خط مشی و تصویب سیاست های کلان دانشگاه در زمینه های سلامت، ایمنی و محیط زیست
- تهیه و تدوین برنامه های اجرایی و نظارتی HSE به منظور ابلاغ به کمیته ها و مدیریت های دانشگاه
- پیشنهاد تامین و تخصیص بودجه های مورد نیاز برای کمیته های سه گانه تخصصی HSE
- پیگیری استقرار استانداردهای مربوط به حوزه های بهداشت، ایمنی و محیط زیست
- فراهم نمودن بسترهای لازم به منظور فرهنگ سازی سلامت، ایمنی و محیط زیست
- فراهم نمودن زمینه های لازم در راستای ارائه آموزش های بهداشت، ایمنی و محیط زیست به دانشجویان
- نظارت بر اجرای صحیح برنامه ها و مصوبات سلامت، ایمنی و محیط زیست ابلاغی به کمیته ها و واحدهای دانشگاه
- بررسی و تصویب طرح هایی به منظور اعمال شاخص های ایمنی، سلامت و محیط زیست در طرح های عمرانی و ساخت و سازها و نیز ساختمان های موجود دانشگاه
- بررسی و تصویب الزامات و آیین نامه های مرتبط مرتبط با بهداشت و ایمنی به منظور تطبیق اقدامات اجرایی پایان نامه ها و طرح های پژوهشی با اصول و الزامات ایمنی، سلامت و محیط زیست
- بررسی و تصویب طرح هایی به منظور جلوگیری از ایجاد آلودگی های محیط زیستی مرتبط با فعالیت ها و اقدامات آموزشی و پژوهشی دانشگاه
- ایجاد فضای مناسب به منظور جلب مشارکت دانشجویان در برنامه های مرتبط با سلامت، ایمنی و محیط زیست

بند ج): دبیرخانه شورای راهبری سلامت، ایمنی و محیط زیست

ماده (۱) - شرح وظایف دبیرخانه:

- برگزاری و برنامه ریزی برای تشکیل جلسات شورای راهبری و تنظیم و ابلاغ مصوبات
- پیگیری تشکیل جلسات کمیته های سه گانه و دریافت پیشنهادات و طرح و برنامه های مطرح شده در کمیته ها و ارسال به شورای راهبری
- برگزاری جلسات و نشست های مشترک با روسای کمیته های سه گانه به منظور هماهنگی و یکپارچه سازی اقدامات و رفع مغایرت های موجود

- پایش و پیگیری اقدامات، پیشنهادهای، طرح ها و برنامه های مصوب شورای راهبری به منظور حصول اطمینان از انجام برنامه ها و تامین اهداف
- مستند نمودن و بررسی گزارشات، شکایات و اعتراضات وارده در خصوص موضوعات HSE و ارجاع موضوع به افراد مسئول جهت تصمیم گیری

ماده (۲) - اعضای دبیرخانه:

- رئیس مرکز بهداشت و سلامت (رئیس دبیرخانه)
- کارشناس مسئول بهداشت (دبیر دبیرخانه)
- رئیس کمیته فنی مهندسی
- رئیس کمیته ایمنی آزمایشگاه ها و آلودگی محیط زیستی
- نماینده واحدها (در صورت نیاز)

بند (د): کمیته بهداشت و سلامت

ماده (۱) - ماموریت کمیته بهداشت و سلامت:

- تامین و ارتقای شاخص های سلامت دانشگاهیان

ماده (۲) - وظایف کمیته بهداشت و سلامت:

- برقراری ارتباط سازمانی و هماهنگی با واحدها و ادارات مرتبط با حفظ و تامین سلامت در دانشگاه جهت هم افزایی اقدامات و برنامه های سلامت محور
- ایجاد ارتباط و هماهنگی با برنامه های سایر نهادهای متولی سلامت خارج از دانشگاه برای همسو نمودن فعالیت های حفظ و ارتقاء سلامت در دانشگاه با برنامه های ملی و منطقه ای
- مطالعه، جمع آوری و بررسی و تجزیه و تحلیل اطلاعات مرتبط با سلامت دانشگاهیان
- پیشنهاد طرح و برنامه در راستای ارتقای دانش و سطح آگاهی و فرهنگ دانشگاهیان در زمینه های سلامت، ایمنی و محیط زیست
- بررسی و ارزیابی طرح و برنامه های ارتقای سلامت تغذیه دانشگاهیان و نظارت بر اجرای آن

- بررسی و ارزیابی طرح و برنامه های ارتقای سلامت روان دانشگاهیان و نظارت بر اجرای آن
- بررسی طرح و پیشنهادهای مرتبط با پایش سلامت شغلی دانشگاهیان شامل تشکیل پرونده الکترونیک سلامت و نظارت بر حسن اجرای آن
- بررسی طرح در راستای بهبود و ارتقای سلامت دانشجویان ساکن خوابگاه ها و نظارت بر حسن اجرای طرح های ارائه شده
- بررسی طرح و پیشنهادهای مرتبط با موضوع خودمراقبتی دانشگاهیان
- پیگیری و پایش مصوبات شورای راهبری در زمینه های مرتبط و ارائه گزارش
- ارائه طرح های نظارتی مورد نیاز به منظور حصول اطمینان از رعایت الزامات سلامت، ایمنی و محیط زیست در قراردادهای منعقد شده پیمانکاران با واحدهای مختلف دانشگاه

ماده ۳) - اعضای کمیته بهداشت و سلامت:

رئیس مرکز بهداشت (رئیس کمیته)

مسئول واحد بهداشت (دبیر کمیته)

مدیر کل امور خوابگاه ها

مدیر کل امور دانشجویی

رئیس مرکز آموزش های ضمن خدمت

رئیس مرکز مشاوره

مدیر کل تربیت بدنی

مدیر کل منابع انسانی

مدیر کل امور فرهنگی

متخصص طب کار (عنداللزوم)

ریاست کمیته حفاظت از اشعه (عنداللزوم)

تبصره ۱) - اعضای کمیته بهداشت و سلامت به پیشنهاد ریاست مرکز بهداشت و با حکم رئیس دانشگاه هر دو سال یکبار انتخاب و معرفی می شوند .

تبصره ۲) - جلسات کمیته سلامت می بایست حداقل هر ماه یک بار تشکیل گردد و در صورت لزوم با پیشنهاد رئیس مرکز بهداشت و سلامت، کمیته پیش از موعد مقرر تشکیل خواهد شد.

بند ۵): کمیته فنی مهندسی

ماده ۱) - مأموریت کمیته فنی مهندسی:

- تامین ایمنی و ارتقای شاخص های مرتبط با ایمنی عمومی، ابنیه و ساختمان، تاسیسات و تجهیزات دانشگاه تهران

ماده ۲) - شرح وظایف کمیته فنی مهندسی:

- انجام مطالعات و ارائه طرح و برنامه های اصلاحی مهندسی برای ایمن سازی و تامین ایمنی فضاهای دانشگاهی، تجهیزات و تاسیسات، ابنیه و ساختمان و شبکه های تامین و توزیع آب، برق، گاز، اینترنت، مخابرات و ... به شورای راهبری HSE دانشگاه
- پیگیری و پایش مصوبات شورای راهبری در حوزه های ایمنی ساختمان ها، فضاها، تجهیزات و تاسیسات
- ارائه طرح های لازم در راستای تجهیز دانشگاه به تجهیزات کشف، اعلام و اطفای حریق
- فراهم نمودن زمینه های استقرار رویه های ایمنی در ساخت و سازها و تمامی واحدهای عملیاتی، خدماتی، تاسیساتی، پیمانکاری، نقلیه و ...
- فراهم نمودن زمینه های نظارتی مناسب برای نظارت بر اقدامات و امور ایمنی محور پیمانکاران توسط واحدهای مربوطه و نظارت بر حسن اجرای مفاد HSE PLAN ارائه شده به دستگاه نظارت
- فراهم نمودن زمینه های لازم به منظور اجرای طرح شناسایی خطرات و ارزیابی و کنترل ریسک مرتبط با خطرات ناشی از برقرار نبودن یا ضعف تدابیر ایمنی حریق، برق، عملیات ها، نقلیه، ساخت و سازها، تجهیزات، تاسیسات و دیگر ابعاد ایمنی عمومی در دانشگاه

- پیگیری و نظارت بر امور مرتبط با استقرار نظام ایمنی در دانشگاه بر اساس استانداردهای ملی و بین المللی
- فراهم نمودن زمینه های لازم به منظور ثبت حوادث و شبه حوادث و ارائه پیشنهادهای لازم در خصوص جلوگیری از وقوع
- پیگیری و پایش مصوبات شورای راهبری در زمینه های مرتبط و ارائه گزارش
- ارائه طرح های نظارتی مورد نیاز به منظور حصول اطمینان از رعایت الزامات سلامت، ایمنی و محیط زیست در قراردادهای منعقد شده پیمانکاران با واحدهای مختلف دانشگاه

ماده (۳) - اعضای کمیته فنی - مهندسی:

- مدیر کل طرح های عمرانی و پشتیبانی (رئیس کمیته)
 - معاون اداری مالی پردیس علوم
 - معاون اداری مالی پردیس فنی
 - معاون اداری مالی پردیس هنرهای زیبا
 - معاون اداری مالی پردیس کشاورزی و منابع طبیعی
 - معاون اداری مالی پردیس فارابی
 - معاون اداری مالی پردیس ابوریحان
 - معاون اجرایی پردیس کیش
 - معاون اداری مالی کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد
 - معاون اداری مالی اداره کل خوابگاه ها
 - معاون پشتیبانی اداره کل طرح های عمرانی و پشتیبانی
- تبصره (۱) - کارشناسان اداره کل طرح های عمرانی و پشتیبانی عنداللزوم دعوت می شوند. (یکی از ایشان به عنوان دبیر کمیته خواهد بود)

تبصره ۲) - اعضای کمیته فنی مهندسی به پیشنهاد مدیر کل پشتیبانی و طرح های عمرانی و با حکم رئیس دانشگاه هر دو سال یکبار انتخاب و معرفی می شوند .

تبصره ۳) - جلسات کمیته فنی مهندسی می بایست حداقل هر ماه یک بار تشکیل گردد و در صورت لزوم با پیشنهاد مدیر کل پشتیبانی و طرح های عمرانی، کمیته پیش از موعد مقرر تشکیل خواهد شد.

بند و): کمیته ایمنی آزمایشگاه و آلودگی محیط زیستی

ماده ۱) - مأموریت کمیته ایمنی آزمایشگاه و آلودگی محیط زیست:

- تامین ایمنی و ارتقای شاخص های مرتبط با ایمنی آزمایشگاه ها و کارگاه های دانشگاه تهران و آلودگی های محیط زیستی مرتبط با آزمایشگاه ها و کارگاه ها

ماده ۲) - شرح وظایف کمیته ایمنی آزمایشگاه و آلودگی محیط زیست:

- برقراری ارتباط سازمانی و هماهنگی با واحدها/ ادارات/ مراکز/ پردیس/ دانشکده های حائز اهمیت در زمینه های حفظ و بهبود شاخص های مرتبط با تامین ایمنی آزمایشگاه در دانشگاه تهران جهت هم افزایی اقدامات و برنامه های مرتبط با ایمنی آزمایشگاه ها و آلودگی های محیط زیستی مرتبط با آزمایشگاه ها
- ایجاد ارتباط و هماهنگی با برنامه های سایر نهادهای بهداشتی خارج از دانشگاه برای همسو نمودن فعالیت های مرتبط با ایمنی آزمایشگاه ها در دانشگاه با برنامه های ملی و منطقه ای
- جمع آوری و بررسی و تجزیه و تحلیل اطلاعات مرتبط با ایمنی آزمایشگاه ها و مدیریت پساب و پسماندهای آزمایشگاهی
- پیگیری و پایش اقدامات اجرایی واحدها در خصوص مصوبات شورای راهبری در زمینه های مرتبط با ایمنی آزمایشگاه ها و آلودگی های محیط زیستی مرتبط با آزمایشگاه ها
- فراهم نمودن زمینه های لازم به منظور اجرای طرح شناسایی خطرات و ارزیابی و کنترل ریسک در آزمایشگاه ها و کارگاه ها و شناسایی، اندازه گیری، ارزیابی و کنترل عوامل زیان آور محیط کار در فضاهای آزمایشگاهی و کارگاهی (شیمیایی، فیزیکی، بیولوژیکی و ...)
- ارائه طرح هایی به منظور رهگیری عملیات تولید، جمع آوری و مدیریت پسماند کلیه آزمایشگاه های آموزشی و پژوهشی و مراکز علمی-تحقیقاتی دانشگاه تهران

- فراهم نمودن زمینه های لازم در راستای تهیه برگه های اطلاعات ایمنی مواد (SDS) مطابق فرمت های استاندارد
- تهیه آیین نامه (شامل سرفصل دروس و ...) برگزاری دوره HSE برای دانشجویانی که امور آموزشی و پژوهشی آنها مستلزم حضور در آزمایشگاه و گذراندن واحدهای آزمایشگاهی و کارگاهی است.
- پیشنهاد و تدوین دوره های آموزشی HSE برای کارکنان و اعضای هیات علمی
- ارائه طرح به منظور مدیریت بحران و شرایط اضطراری و پایش اقدامات مربوطه در راستای ایمنی آزمایشگاه ها
- تهیه دستورالعمل های مرتبط با موضوع جهت تصویب در شورای راهبری
- پیگیری و پایش مصوبات شورای راهبری در زمینه های مرتبط و ارائه گزارش

ماده ۳) - اعضای کمیته ایمنی آزمایشگاه و آلودگی محیط زیستی:

مدیر کل برنامه ریزی و نظارت پژوهشی (رئیس کمیته)

نماینده HSE پردیس علوم (دبیر کمیته)

نماینده HSE پردیس فنی

نماینده HSE پردیس کشاورزی و منابع طبیعی

نماینده HSE پردیس ابوریحان

نماینده HSE پارک علم و فناوری

نماینده HSE دانشکده دامپزشکی

یک نماینده از دفتر مدیریت پسماند سازمان محیط زیست

تبصره ۱) : کمیته مشورتی متشکل از متخصصین خارج از دانشگاه عندالزوم این کمیته را یاری خواهد کرد.

تبصره ۲) - اعضای کمیته ایمنی آزمایشگاه ها و آلودگی محیط زیستی به پیشنهاد ریاست کمیته مذکور و با حکم رئیس دانشگاه هر دو سال یکبار انتخاب و معرفی می شوند .

تبصره ۳) - جلسات کمیته ایمنی آزمایشگاه ها و آلودگی محیط زیستی می بایست حداقل هر ماه یک بار تشکیل گردد و در صورت لزوم با پیشنهاد رئیس کمیته، پیش از موعد مقرر تشکیل خواهد شد.

- این شیوه نامه در تاریخ ۱۴۰۰/۰۳/۳۱ مشتمل بر ۶ بند، ۱۴ ماده و ۸ تبصره به تصویب رسید.